

ΕΥΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΣΑΕΝΘ ΝΤΕ ΟΥΡΤΟΥΡΙ
ΒΡΑΒΕΙΟ PLANETA 2020

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ελεονώρα της Ακουιτανίας**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Aquitania
Από τις Εκδόσεις Planeta, Βαρκελώνη 2020
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Eva García Sáenz de Urturi
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αγγελική Βασιλάκου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Θάνος Κακολύρης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Σπυριδούλα Βονίτση

© Eva Maria García Sáenz de Urturi, 2020
© Χαρτών και γενεαλογικών δέντρων: GradualMap
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: National Museum Wales/Bridgeman Images,
Thom/Shutterstock Images, detchana wangkheeree/Shutterstock Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4266-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4267-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΕΥΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΣΑΕΝΘ ΝΤΕ ΟΥΡΤΟΥΡΙ

Ελεονώρα της Ακουιτανίας

Μετάφραση: Αγγελική Βασιλάκου

*Σ' εκείνα, στα παιδιά μου.
Για τον ερχομό τους.*

Στον Παράδεισο δεν υπάρχουν ιστορίες, γιατί δεν υπάρχουν ταξίδια.
Είναι η απώλεια και η λύπη και η δυστυχία και η
λαχτάρα που κάνουν την ιστορία να εξελιχθεί,
κατά μήκος του δύσβατου δρόμου της.

ΜΑΡΙΚΑΡΕΤ ΑΙΤΟΥΝΤ

Είχα επίσης μια τάση προς αυτό,
να αναγκάζω σχεδόν δαιμονικά τον εαυτό μου
να είναι ισχυρότερος απ' ό,τι είμαι.

ΖΕΡΕΝ ΚΙΡΚΕΓΚΟΡ

Ένα βιβλίο πρέπει να ξύνει πληγές, ακόμα και να τις
προκαλεί. Ένα βιβλίο πρέπει να είναι επικίνδυνο.

ΕΜΙΛ ΣΙΟΡΑΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Χάρτης</i>	14
<i>Γενεαλογικά δέντρα</i>	16

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

<i>Πρόλογος</i>	21
1. Ο κυανός θάνατος	23
2. Η Λίμνη του Διαβόλου	33
3. Ο δικέφαλος αετός	42
4. Οι πέντε μητέρες	55
5. Διαφθείροντας έναν άγγελο	63
6. Το Ωρολόγιο	68
7. Το άγγιγμα των βασιλέων	75
8. Το σιλέτο του κληρονόμου	83
9. Το εργαστήριο των σαπουριών	90
10. Οι Ακουιτανόι γάτοι	98
11. Παλέ ντε λ' Ομπριέρ	105
12. Verba de futuro	115
13. Η νυφική πασάδα	121
14. Μύθοι ευνούχων	130
15. Ο θάλαμος της βασίλισσας	134
16. Ο πρωτότοκος	138
17. Το φιλί της πικροδάφνης	144
18. Lego	151
19. Η ψυχή των μαγειρειών	157

20. Όταν ο εχθρός είσαι εσύ ο ίδιος	160
21. Ο κόμπος της Βαγδάτης	165
22. Θάνατος από αλάτι	172
23. Ποτέ μην αφηθείς να πεθάνεις	177

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

24. Η ομιχλώδης αυλή	183
25. Ακουιτανικό αίμα	188
26. Οι πληγές των Πουατεβίνων	192
27. Ό,τι γίνεται στην Ακουιτανία	199
28. Ρίο	202
29. Το διαμάντι υπό πολιορκία	209
30. Τα λευκά ελάφια	215
31. Η χώρα των τυφλών	222
32. Το παιχνίδι του κρεμασμένου	230
33. Πένθιμα πρόσωπα	236
34. Η τρομερή γιαγιά Φιλίππα	240
35. Πλεκτάνη	250
36. Τα σύννεφα του πεπρωμένου	255
37. Θειάφι	257
38. Εξορία	264

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

39. Η βασίλισσα των Αμαζόνων	273
40. Το καμένο Βιτρί	282
41. Κόκκινο και μαύρο	285
42. Ηρώδης	293
43. Ο δρυΐδης	297
44. Σκοτεινοί θρύλοι	305

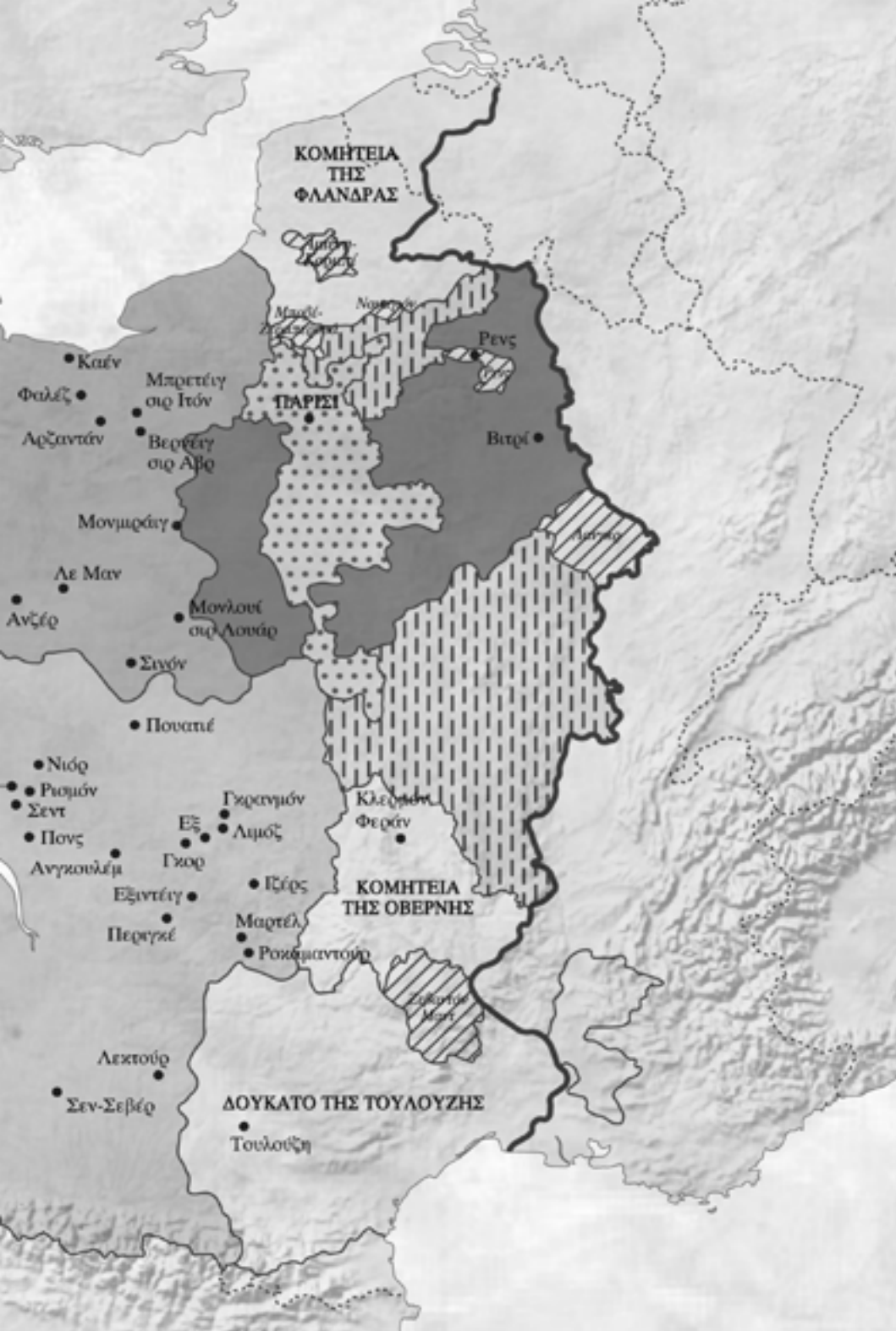
45. Η αθλιότερα των αμαρτωλών	312
46. Φίλιππος	317
47. Μαρία	321
48. Σιωπή και ορυμαγδός	333
49. Το κόκκινο μάννα	340
50. Δον Γκαϊφέρος	345
51. Τα λουτρά	348

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

52. Κάτω από τη γέφυρα του Ορόντη	359
53. Συνέλευση	370
54. Για ποιον χτυπά η καμπάνα	378
55. Η πυκνή ομίχλη	383
56. Τούσκουλο	385
57. Ομολογία	389
58. Ο ματωμένος αετός	392
59. Ουόλντεν	396
60. Μεγάλη Παρασκευή	399
61. Η τελευταία επιστολή	402
62. Πλάι στη φωτιά	406
63. Ο διάβολος στη λίμνη	409
64. Προτελευταία μέρα του πολέμου	413
<i>Βιβλιογραφία</i>	415
<i>Σημείωμα της συγγραφέως</i>	425
<i>Ευχαριστίες</i>	429

- Επισκοπική κομητεία
- Βασιλικά εδάφη
- Φέουδα του βασιλιά της Γαλλίας
- Οίκος της Καμετανίας
- Εδάφη του Ερρίκου του Πλανταγενέτη
- Εδάφη της Ελεονώρας της Ακουτανίας
- Σύνορα των εδαφών που ήλεγχε το Βασίλειο της Γαλλίας
- Τρέχοντα σύνορα

ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΤΗΣ ΕΛΕΟΝΩΡΑΣ ΤΗΣ ΑΚΟΥΙΤΑΝΙΑΣ

Γουλιέλμος Θ΄
της Ακουιτανίας
ο Τραβαδούρος

Φιλίππα
της Τουλούζης

Γουλιέλμος Γ΄

Άενος του
Σατελερό

Εγκρέ

Ελεονώρα
της Ακουιτανίας
Άελιθ

Εδουάρδος

Ραϊμόνδος του Πουατιέ

Κωνσταντία της Αντιόχειας

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ Ζ΄

Φίλιππος (1116-1131)

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Ζ΄ (1120-1180) (☩ 1137-1180)

☉	Ελεονώρα
της Ακουιτανίας	—	Μαρία
Αλίση
☉	Κωνσταντία
της Καστύλης	—	Μαργαρίτα
Αδελαΐδα/Αλις
☉	Αδέλα
της Καμπανίας	—	Φίλιππος Λύγουστος
Άννα

Λουδοβίκος ΣΤ΄
ο Παχύς

Αδελαΐδα
της Σαβοΐας

Ερρίκος (1121-1175)

Ροβέρτος Α΄ του Ντορ (1123-1188)

Κωνσταντία (1124-1180)

☉ Ραϊμόνδος Ε΄ της Τουλούζης

Φίλιππος (1125-1161)

Πέτρος του Κουρτενέ (1125-1182)

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Αυτή είναι η ιστορία των δύο οικογενειών μου. Αναφέρομαι στους τρομερούς δούκες της Ακουιτανίας και στους ιταμούς Καπετίδες, μονάρχες της Γαλλίας, στο μίσος που τρέφαμε ο ένας για τον άλλο και στο πώς οι ζωές μας διασταυρώνονταν ολόένα ώσπου να διαλυθούμε αμοιβαία στη δίνη εκείνου του ταραγμένου 12ου αιώνα, της εκατονταετίας στη διάρκεια της οποίας η Δύση άλλαξε μια για πάντα.

Δύο έφηβοι, ο Λουδοβίκος, ο βασιλιάς της Γαλλίας, κι εγώ, η δούκισσα της Ακουιτανίας, χαράξαμε άτσαλα ανάμεσα σε προδοσίες, πολιορκίες, αίμα και σπέρμα τα όρια αυτού που αργότερα θα ονομαζόταν Ευρώπη.

Υπήρξα πρώιμη δολοφόνος: Στα οκτώ μου χρόνια δύο γράμματα μου ήταν αρκετά: *οκ* –«ναι», στην αγαπημένη μου οξιτανική* διάλεκτο– για να βάλω τέλος στη ζωή των βασανιστών μου. Αν και θα έπρεπε επιπλέον να προσθέσω ότι είμαι καρπός αιμομειξίας και υπόλογη επειδή ερωτεύτηκα τον θείο μου από τη μεριά του πατέρα μου, Ραϊμόνδο του Πουατιέ, όπως και για τον γάμο μου με τον εξάδελφό μου Λουδοβίκο.

Η εξουσία μάς ανήκε, στην κατοχή μας ήταν και τα κάστρα

* Το γλωσσικό ιδίωμα της Οξιτανίας, γνωστής και ως «χώρας του Οκ». (Σ.τ.Μ.)

και οι υποτελείς μας, ο πλούτος όλος της σημερινής Ευρώπης, τότε στα σπάργανα, ήταν συγκεντρωμένος στα χέρια μας. Δικά μας ήταν και η Ιλ-ντε-Φρανς, η Ακουιτανία, η Γασκώνη και το Πουατιέ.

Τ' όνομά μου είναι Ελεονώρα της Ακουιτανίας και είμαι δεκατριών ετών. Δαίμονες μεταμφιεσμένοι σε αγγελιοφόρους ισχυρίζονται ότι ο πατέρας μου μόλις απεβίωσε υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες στη διάρκεια του προσκυνήματός του στην Κομποστέλα...

...και δεν υπάρχει προηγούμενο στα βιβλία της Ιστορίας γι' αυτό που προτίθεμαι να κάνω.

Ο ΚΥΑΝΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

Μπορντό, 1137

Ποτέ δε θα πάψουν να σε υποτιμούν. Φρόντισε τουλάχιστον να πληρώσουν γι' αυτό».

Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που μου απηύθυνε ο πατέρας πριν αποχωρήσει, μεταμφιεσμένος σε προσκυνητή. Τώρα απεσταλμένοι με χαμηλωμένο βλέμμα επιβεβαίωναν τον θάνατό του ανήμερα Μεγάλη Παρασκευή, μπροστά στον κεντρικό βωμό του καθεδρικού ναού στην Κομποστέλα από το μολεμένο νερό ενός πηγαδιού σε κακή κατάσταση. Θαρρείς και μπορούσε το νερό να αφανίσει τέτοιο γίγαντα. Αυτόν, έναν δεινό οδοιπόρο, μετά από τόσες μάχες και καταστροφές, ο οποίος είχε πάντα πάνω του ένα κομμάτι κάρβουνο που απορροφά οποιοδήποτε δηλητήριο.

Θαρρείς κι εκείνοι οι υποτιθέμενοι αγγελιοφόροι δεν αποτελούσαν μέρος μιας καλοστημένης φάρσας.

Ισχυρίζονταν πως έρχονταν όλοι μαζί, μόλο που η φορεσιά του Ρούφους του Ουαλού είχε νοτίσει μετά από τόση ιππασία, κι ο ιδρώτας του αλόγου του έφτανε ως το βάθρο όπου στεκόμουν.

Από την πλευρά του, ο Βρετόνος Ότο δήλωνε στρατιώτης,

μα ο τόνος της φωνής του μαρτυρούσε το πρόσφατο παρελθόν του μέσα στα τείχη της μονής. Επιπλέον, έδειχνε ξεκούραστος και, εξαιτίας και της κακής όρασής του –σκόνταπε δυο φορές στα σκαλοπάτια–, δεν μπορούσε να ελπίζει πως θα περνούσε για άνθρωπος της δράσης.

«Ψεύδονται...» υποτονθόρισε ο Ράι, ο θείος μου, ο εραστής μου.

Με κοίταξε με συνηνοχή, του το ανταπέδωσα με καθυστέρηση.

Προαισθανόμουν πως είχε φτάσει, αναπάντεχα, το τέλος μιας εποχής. Ήξερα ότι τον αποχαιρετούσα κι αποθησαύριζα στη μνήμη μου τις τελευταίες στιγμές. Χρειαζόμουν θετικές αναμνήσεις για όσα έμελλε να συμβούν.

Ο Ράι αναχώρησε το σούρουπο για τα Ουλτραπουέρτος* εις άγραν τόσο της σορού του προσφιλούς αδελφού του όσο και εξηγήσεων σ' εκείνο το χάος. Εγώ έμεινα επικεφαλής της αχανούς Ακουιτανίας, ενώ η είδηση ότι ο Γουλιέλμος Γ', κόμης του Πουατιέ και δούκας της Ακουιτανίας, δε συγκαταλεγόταν πλέον μεταξύ των ζωντανών κρατήθηκε μυστική σε στενό κύκλο.

Δεν ήταν οι πρώτες ειδήσεις που μας έφεραν από το μονοπάτι του Αγίου Αποστόλου**.

Και ήταν όλες τόσο αντιφατικές μεταξύ τους.

Κάποιοι υποστήριζαν πως ο πατέρας έπεσε κεραυνοβλημένος μπροστά στον κεντρικό βωμό μετά από μάχη σώμα με σώμα μ' ένα παιδί. Ένας μικροσκοπικός Δαβίδ είχε κατατροπώσει τον Γολιάθ.

* Ουλτραπουέρτος ή Κάτω Ναβάρρα: την περίοδο του Μεσαίωνα αποτελούσε τη βορειότερη merindad (κομητεία) του Βασιλείου της Ναβάρρας. (Σ.τ.Μ.)

** Camino de Santiago: το προσκύνημα που ξεκίνησε τον 11ο αιώνα στον τάφο του Αποστόλου Ιακώβου στην Κομποστέλα της βορειοδυτικής Ισπανίας μετατράπηκε σε μια διαδρομή εμπορίου, τέχνης και πολιτισμού. (Σ.τ.Μ.)

Πώς να πιστέψεις τέτοια χαλκεύματα;

Άλλοι ισχυρίζονταν πως υπήρξε θύμα του πιο αποτρόπαιου νορμανδικού βασανιστηρίου, του «ματωμένου αετού»· πως τα πλευρά του αφαιρέθηκαν και τα πνευμόνια του καρφώθηκαν στην πλάτη του, σαν ματωμένα φτερά.

Η πιο παραληρηματική πάντως εκδοχή έλεγε πως φίλησε ένα μωρό στο μέτωπο και χάθηκαν και οι δυο αυτοστιγμαί.

Κι αυτοί οι τελευταίοι αγγελιοφόροι έκαναν λόγο για δηλητηριασμένα πηγάδια. Ποιον να πιστέψεις; Ωστόσο, έκθαμβοι όλοι και γεμάτοι απορία, συμφωνούσαν ότι η σορός του πατέρα είχε χρώμα κυανό.

Εκείνη την αποφράδα μέρα εγώ, η δεκατριάχρονη κληρονόμος του, αναγκάστηκα να ξαναρχίσω να μιλάω.

Αρνιόμουν πέντε χρόνια να το κάνω, αφότου δύο αναθεματισμένοι Καπετίδες με πήραν με το ζόρι κάτω από μια γέφυρα του ποταμού Γαρούνα. Μίσησα έκτοτε το στάχυ του σταριού που μου ράπισε το πρόσωπο. Όπως μίσησα και τα μπλε-κίτρινα σχέδια του φλερ ντε λίζ* που με συνέθλιψαν πάνω στο χορτάρι.

Μόνο ο Ράι, ο αχώριστός μου Ράι, πρόσεξε την απουσία μου στη διάρκεια της νεκρικής πομπής που επέστρεφε από τον καθεδρικό ναό του Σεν-Αντρέ. Έφτασε αργά, μα ουσιαστικά ποτέ δεν έμαθε πόσο αργά ήταν για μένα και το παιδικό κορμί μου. Αρνήθηκα τα πάντα, η οποιαδήποτε παραδοχή θα ισοδυναμούσε με παράδοση της Ακουιτανίας στους βασιλείς της ομιχλώδους Ίλ-ντε-Φρανς.

«Θέλεις να τους σκοτώσω;» ρώτησε όταν μας βρήκε, και πρώτη φορά είδα ταραχή στα μπλε μάτια του θείου μου.

Αποσβολωμένη, έστρωσα τον χιτώνα μου κι έκρυσπα το αίμα που κυλούσε στα πόδια μου. Ούτε αυτός έπρεπε να το μάθει.

* Αναφέρεται στο κρινολούλουδο, που χρησιμοποιείται ως σύμβολο στην εραλδική σειρά πολλών ευρωπαϊκών εθνών, αλλά συνδέεται ιδιαίτερα με τη Γαλλία, κυρίως κατά τη μοναρχική περίοδο. (Σ.τ.Μ.)

«Οκ», απάντησα στη μητρική μας γλώσσα.

«Ναι».

Μια λέξη, δυο γράμματα. Δυο άντρες, δυο μαχαιριές για τον καθένα.

Μία στο λαρύγγι, αυτή που σφράγισε την αιώνια σιωπή τους. Η άλλη έδρευε τον ανδρισμό τους, εκδίκηση για ό,τι άρπαξαν από μένα και τον πρώτο μου έρωτα.

Με τον Ράι δεν έμενε τίποτε μετέωρο, αυτό ήταν άλλωστε και το σήμα κατατεθέν του. Όταν αναλάμβανε κάτι, έπρεπε οπωσδήποτε να το φέρει εις πέρας. Ήταν Πουατεβίνος, όπως κι εγώ, μελαχρινός με σχιστά, ανοιχτόχρωμα μάτια και μελαμψή επιδερμίδα από τον αιώνιο ήλιο της Ακουιτανίας.

Ψηλός υπήρξε ο παππούς μου, ο τρομερός Γουλιέλμος ο Τροβαδούρος, μπερμπάντης όσο λίγοι. Ο πατέρας μου, το έχω πει ήδη, υπήρξε ένας κολοσσός και περιέργως πως έτρωγε για δέκα στην καθισιά του. Ο Ραϊμόνδος του Πουατιέ, ο αδελφός του –και έρωτάς μου–, ήταν ξακουστός ως «πρίγκιπας με εκθαμβωτική ομορφιά, λόγο χειμαρρώδη και εκπληκτική ευφράδεια». Το προσυπογράψω κι εγώ, αφού από παιδιά υπήρξαμε ο ένας για τον άλλο, θείος και ανιψιά, αχώριστοι επί εννέα χρόνια, ενωμένοι σαν γροθιά εναντίον όλων.

Επιστρέψαμε από την εξόδιο ακολουθία της μητέρας και του μικρού Εγκρέ, ο οποίος προοριζόταν για δούκας της Ακουιτανίας μα τον κατέβαλαν οι φλύκταινες. Ο Λουδοβίκος ΣΤ΄ της Γαλλίας, ο επονομαζόμενος Παχύς, είχε ήδη στείλει στη θέση του τους αδελφούς του στη νεκρώσιμη τελετή. Προφασίστηκε ασθένεια ξεγλιστρώντας διά της διπλωματικής οδού, όλοι γνώριζαν πως η δυσεντερία τον κρατούσε καθηλωμένο στο κρεβάτι.

Παρ' όλα αυτά, ο μονάρχης εποφθαλμιούσε την εύφορη Ακουιτανία. Εποφθαλμιούσε τα αμπέλια και τους μύλους μας, τα βοσκοτόπια μας και τα ζωντανά που τα έβοσκαν. Εποφθαλμιούσε το απόθεμα κεφιού των τροβαδούρων μας και τα χρωματιστά μας ρούχα. Εποφθαλμιούσε τη φωτεινή αυλή του Πουα-

τιέ και το εξαισίο παλάτι μας στο Μπορντό. Οι βλοσυροί Βόρειοι αποκαλούσαν, με κάποια αποστροφή, τη γη μας «Μεσημβρία».

Και ο πατέρας μου μπορεί να ήταν βασάλος του, μα ήταν πλουσιότερος και ισχυρότερος απ' αυτόν και τα εδάφη του πέντε φορές μεγαλύτερα από τα δικά του. Το κύρος του και τα κατορθώματά του τον καθιστούσαν ζωντανό μύθο, κι όλη αυτή η αύρα ηρωισμού ταπεινώνει τον βασιλιά.

Με ήθελε δικιά του.

Απ' τη στιγμή που πέθανε ο Εγκρέ, με θέλησε δικιά του.

Κι έστειλε κάμποσα από τα αδέρφια του να εκπληρώσουν την επαίσχυντη αποστολή, δύο απ' αυτά μάλιστα με απήγαγαν από αμέλεια του Ράι και επιχείρησαν να καταλάβουν διά της βίας την Ακουιτανία. Ήταν σύνηθες να βιάζον τις κληρονομους και να τελούν γάμο μαζί τους έπειτα από εξαναγκασμό για να πάρουν την προίκα. Η μητέρα μου το επαναλάμβανε διαρκώς αυτό από το λίκνο: «Αν συμβεί αυτό, θα είναι δικό σου φταίξιμο». Κι όχι, δε συνέβη ποτέ, αφού δεν καταγράφηκε στα χρονικά. Μόνο εγώ ήξερα τι ακριβώς διαδραματίστηκε, και αφού αποφάσισα πως δεν είχε γίνει, δε συνέβη ποτέ.

«*Damnatio memoriae*»*, με πρόσταξε το φάντασμα του παππού.

«Διάγραψε το απ' τη μνήμη σου».

Σβήσε απ' τη μνήμη τον εχθρό του παρελθόντος. Μην τον σκέφτεσαι, μην τον αναφέρεις, μη γράφεις γι' αυτόν, μην επιστρέφεις στο μέρος που σε πλήγωσε.

Λίγο έλειψε να πεθάνω από τον πόνο όταν μου ξέσκισαν τα σωθικά· κάτω από κείνη τη μελαγχολική γέφυρα έμαθα ότι η

* Στην αρχαία Ρώμη η Σύγκλητος επέβαλλε την «καταδίκη μνήμης» (*damnatio memoriae*) σε περιπτώσεις επιφανών προσώπων που είχαν εμπλακεί σε συνωμοσίες, θεωρούνταν επικίνδυνα για την ασφάλεια του κράτους ή είχαν πέσει σε δυσμένεια. (Σ.τ.Μ.)

σάρκα ενός κοριτσιού πρέπει να ενδώσει· αν δεν το κάνει, η βούληση ενός άντρα αποφασισμένου να το παραβιάσει δεν καταλαγιάζει. Ήταν μια πράξη βίας και το πεδίο της μάχης, δειλοί, υπήρξε το σώμα ενός μικρού κοριτσιού.

Πρώτο μάθημα ζωής: Αναζήτησε αλλού όπλα.

Ο Ράι κι αυτά τα δύο γράμματα υπήρξαν τα όπλα μου. Τα αδέρφια του ηγέτη των Καπετιδών πέθαναν χωρίς να προλάβουν να στείλουν μήνυμα στον βασιλιά με το προσωνύμιο Παχύς ότι είχαν εισβάλει στη σάρκα μου και, μαζί της, και στην Ακουιτανία. Εννοείται ότι αρνήθηκα τα πάντα στον Ράι, και κείνος προσποιήθηκε ότι με πίστεψε και ξεφορτώθηκε τους Γάλλους κωπηλατώντας στα βαθιά του ποταμού Γαρούνα, σ' ένα σημείο που ελάχιστοι από εμάς γνωρίζαμε. Ο παππούς είχε φέρει απ' τη σταυροφορία κάτι θηριώδη ψάρια, που έκτοτε μεγάλωναν εκεί. Ήταν σαρκοφάγα. Σ' εκείνη τη λιμνούλα εξαφανίστηκαν οι Καπετίδες. Και δεν ξαναμιλήσαμε ποτέ γι' αυτό, ο πατέρας δεν έμαθε τίποτε, αρκετά είχε με το πένθος. Ούτε τα μέλη της ακολουθίας μου, μήτε οι θείες μου. Και η μικρή Άελιθ, η αδελφή μου, ο άλλος μου εαυτός, δεν ήταν ακόμη σε ηλικία για εκμυστηρεύσεις, αυτές θα έρχονταν αργότερα.

Έπαψα να μιλάω, κι όλοι το απέδωσαν στο πένθος για την απώλεια της μητέρας μου και του αδελφού μου.

Οι λέξεις μου σκότωναν.

Σταμάτησα λοιπόν να τις προφέρω, παρότι πάντα μ' άρεσαν τα λόγια.

Βουβή και αόρατη, ανακάλυψα ότι η σιωπή είχε και τα πλεονεκτήματά της.

Για να μη μου λείψουν λοιπόν οι λέξεις, κατέφυγα στη βιβλιοθήκη του παππού και του πατέρα μου. Απομνημόνευσα το *Εγχειρίδιο ζωής των δουκών της Ακουιτανίας*, μια συλλογή διδαχών που συνέταξε η γενεά μου όταν κάποιος από τους πρόγονους μου ορίστηκε άρχοντας του λαού μου.

Σύρε με τη δική σου βάρκα, η φράση του Ευριπίδη που πα-

ράφραζε από παιδί ο Ράι στην ένατη σελίδα. *Θυμήσου τη συμβουλή του παλιού καπετάνιου: Αν κάποιος κινδυνεύει να χάσει την ψυχραιμία του, δώσ' του το τιμόνι του πλοίου*, όπως έγραφε ο παππούς μου ο Γουλιέλμος στη σελίδα είκοσι τέσσερα.

Συνέβη όμως και κάτι άλλο.

Ο πατέρας –προς αποτροπιασμό των προσβεβλημένων του υποτελών, των γενναίων Λουζινιάν, Τεγεμπούρ και των άλλων του συμβούλων– αποφάσισε πως εκείνο το βουβό παιδί θα γινόταν στο μέλλον η αρχόντισσά τους.

Οι ικανότητές μου άλλωστε ξεχώρισαν από πολύ νωρίς, όπως όλων των γυναικών της γενιάς μου στην Ακουιτανία.

Κατείχα ήδη τα λατινικά, τα αγγλικά των Νορμανδών, τη μητρική μας γλώσσα του οκ και τη λαρυγγική γλώσσα του *σίλ**, που μιλούσαν στην αυλή του Παρισιού. Ήμουν η καλύτερη στο σημάδι ανάμεσα στα παιδιά της ηλικίας μου, αγαπούσα το κνήγι –όχι των φοβισμένων ελαφιών, προτιμούσα τα επικίνδυνα αγριογούρουνα–, και οι επτά ελευθέρια τέχνες, γραμματική, αριθμητική, λογική..., δε μου ήταν ξένες· υπέγραφα το πρώτο μου δημόσιο έγγραφο στην κηδεία της μητέρας, σε ηλικία μόλις οκτώ ετών. Αυτό έχει όντως καταγραφεί στα χρονικά και, για μία έστω φορά, συμπίπτει με την πραγματικότητα.

Συνέβη και κάτι άλλο όμως όταν αποφάσισα να σιωπήσω. Ένα θαύμα που σύντομα έμαθα να κρύβω. Κλείνοντας το στόμα και παρατηρώντας τους υποτελείς του πατέρα στα συμβούλια, και τα τρεχάλητά των κοριτσιών στους διαδρόμους του παλατιού μας στο Μπορντό, τους κατασκόπους –τους φευγαλέους γάτους της Ακουιτανίας, θα μιλήσω αργότερα γι' αυτούς–, των οποίων ο ίσκιος χτυπούσε την πόρτα της μοναχικής κάμαρας του πατέρα πάντα λίγο πριν από την αυγή, έμαθα, θέλω να πω, να

* Η γλώσσα των ανωτέρων τάξεων της φεουδαρχίας και του εμπορίου που μιλιόταν στο βόρειο τμήμα του βασιλείου της Γαλλίας. Oïl σημαίνει ναι. (Σ.τ.Μ.)

εστιάζω στις ασήμαντες λεπτομέρειες. Απέκτησα το χάρισμα της έντονης παρατηρητικότητας. Μπορεί να φαίνεται ασήμαντο, αυτό όμως μου έδωσε μια ασυνήθιστη οξύτητα πνεύματος και μου χάρισε το στέμμα που θα φορούσα αργότερα.

«Έρχομαι από τα μαγειρεία, αρχόντισσά μου».

Μα δεν ήταν αλήθεια. Ερχόταν από κάποιο μέρος με λάσπη και σανό, κι η άκρη του μακριού εφαρμοστού ρούχου μιλούσε πιο εύγλωττα και παραστατικά απ' τις δικαιολογίες των ακολούθων μου.

«Σας φέρνω ένα σφραγισμένο έγγραφο που αποδεικνύει ότι έχασα το χέρι μου στη μάχη».

Επίσης ανακριβές. Ήταν μονόχειρας επειδή τον τιμώρησαν. Μ' έναν ευθύ ακρωτηριασμό από έμπειρα χέρια δήμιου, κι όχι με εγκάρσια τομή σε οποιοδήποτε ύψος του αντιβραχιόνιου από κάποιον απεγνωσμένο εχθρό που χτυπάει στα τυφλά στη μάχη. Για κλοπή, για την ακρίβεια. Ανέτρεχα τότε στη μνήμη μου.

Την αποκαλούσα «εσωτερική μου βιβλιοθήκη».

Ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω την αιτία αυτού του θαύματος, μα αρκούσε να διαβάσω μία φορά ένα κείμενο και να κλείσω τα μάτια για να το αναπαραστήσω με κάθε λεπτομέρεια, λες κι είχα μπροστά μου έναν πίνακα. Ανέτρεχα τότε νοερά στα αρχεία του παππού Γουλιέλμου κι έψαχνα μέρη όπου για ένα τέτοιο έγκλημα σου έκοβαν το χέρι. Όπως αρκούσε ν' ακούσω και την υπόλοιπη κάλπικη ιστορία, πόσες φορές κατονόμαζε τον Νότο και επικαλείτο τα ονόματα των αρχόντων της Γασκώνης –τους Παρντιάκ, τους Αρμανιάκ ή τους Φεζανσάκ–, για να σιγουρευτώ ότι αυτό το ξιπασμένο χαμίνι δεν ήταν εντέλει υποτελής του Γοδεφρείδου του Ωραίου, του φιλόδοξου κόμη του Ανζού και συμμάχου μας στον Βορρά.

«Μην τον κρατάς δίπλα σου, πατέρα. Δεν είναι Νορμανδός, όπως ισχυρίζεται», έγραφα τότε βιαστικά στη γλώσσα του οκ, σ' ένα φύλλο χαρτί που είχαμε πάνω στο τραπέζι όταν δεχόμασταν τους υποτελείς μας.

Ο πατέρας είχε τα δικά του κριτήρια, κι όχι αυτά ενός βουβού οκτάχρονου κοριτσιού, η άγρια όμως και ευγενική ματιά του μου απαντούσε με μια έκρηξη περηφάνιας και μου έσφιγγε το χέρι κάτω από το τραπέζι. Τι χέρι τιτάνα ήταν το χέρι του πατέρα μου! Αργασμένο απ' τις μάχες και τη χρήση του σπαθιού και ντελικάτο συνάμα, με την ίδια ευγένεια που κρατούσε το φτερό του αετού σαν έγγραφε τις τρόβες* του.

Και τώρα έμεινα μόνη ανάμεσα στους εχθρούς της Ακουιτανίας: λένε πως ο πατέρας είναι νεκρός και ξέρω ότι πίσω απ' αυτό κρύβεται ο βασιλιάς των Καπετιδών. Ο Ράι έφυγε για την Κομποστέλα, ακολουθώντας τα μονοπάτια του αγίου Ιακώβου, κι εγώ καλούμαι να αποφασίσω αν θα επιτρέψω τον κατακερματισμό των εδαφών μας, βάζοντας έτσι τέλος στον τρόπο ζωής της Ακουιτανίας, ή θα είμαι εγώ αυτή που θα ηγηθεί των αντρών της.

Κανείς δεν το ξέρει.

Κανείς δε γνωρίζει την υπόσχεση που έδωσα πριν από πέντε χρόνια στον εαυτό μου κάτω από τη γέφυρα του ποταμού Γαρούνα, όταν έθαψα την οργή μου σε μια απόμακρη γωνία για να την ανασύρω αργότερα, ενώ επαναλάμβανα τα λόγια του παππού μου: «Πάλεψε σαν λιοντάρι, εκείνα δε λυπούνται το θήραμά τους. Όρμα σαν αετός, πάντα από ψηλά. Δάγκωσε σαν σκορπιός· το κεντρί του είναι επιλεκτικό και ενσταλάζει το δηλητήριο του μόνο σε αξιόμαχο εχθρό».

Κεφάλι λιονταριού, σώμα αετού και ουρά σκορπιού: η θηριώδης μαντιχώρα** ήταν το αγαπημένο μυθικό πλάσμα του

* Οι στίχοι που τραγουδούσαν οι τροβαδούροι, οι ποιητές δηλαδή της μεσημβρινής Γαλλίας, για τη γυναίκα και τις χαρές του έρωτα. (Σ.τ.Μ.)

** Αναφορά στον ανδροφάγο μαρτιχώρα, μυθικό θηρίο περσικής προέλευσης, με πρόσωπο ανθρώπινο, τριπλή σειρά δοντιών, σώμα λιονταριού, ουρά σκορπιού και φωνή σαν σύριγμα φιδιού, που πεινά για ανθρώπινη σάρκα. (Σ.τ.Μ.)

παππού. Μα κείνη την ημέρα δεν είχα επιλέξει εγώ αλλά ο βασιλιάς Παχύς αντί για μένα, και ορκίστηκα πως αυτό δεν επρόκειτο να ξανασυμβεί: έκτοτε θα αποφάσιζα εγώ ποιος άντρας θα με έπαιρνε.

Στη σελίδα τριάντα δύο του *Εγχειριδίου ζωής των δουκών της Ακουιτανίας* ο πατέρας είχε σημειώσει: «Ένας ισχυρός οίκος μόνο εκ των έσω μπορεί να αλωθεί· κανένα αιωνόβιο δοκάρι δεν αντιστέκεται στο σαράκι. Το μικροσκοπικό έντομο προσβάλλει το πανάρχαιο ξύλο, κάνοντάς το θρυμματισμένη σκόνη».

Οι Καπετίδες βασιλείς κατείχαν τον θρόνο της Ιλ-ντε-Φρανς εκατόν πενήντα χρόνια. Ο βαρόνος Ούγος Καπέτος εξελέγη αρχηγός όταν όλοι οι διάδοχοι του Καρλομάγνου –άλλος γίγαντας αυτός– αποκλείστηκαν από το δικαίωμα να κυβερνήσουν. Από τότε στέφονταν συμβασιλείς εν ζωή οι κληρονόμοι του για να διασφαλιστεί η συνέχεια του οίκου των Καπετιδών στον θρόνο της Γαλλίας.

Θα ξεπαστρέψω τους βασιλείς της Γαλλίας, το αποφάσισα.

Όπως επίσης αποφάσισα ποιον θα πάρω σύζυγο, ποιον θα χρησιμοποιήσω.

Και ποιον θα προδώσω.

ΠΑΛΕΨΕ ΣΑΝ ΛΙΟΝΤΑΡΙ. ΟΡΜΑ ΣΑΝ ΑΕΤΟΣ. ΤΣΙΜΠΑ ΣΑΝ ΣΚΟΡΠΙΟΣ.

1137 Ο δούκας της Ακουιτανίας —της πιο περιζήτητης περιοχής της Γαλλίας— βρίσκεται νεκρός στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα. Κανείς δεν μπορεί να πει με βεβαιότητα πού οφείλεται ο θάνατός του. Η κόρη του, Ελεονώρα, αποφασίζει να πάρει εκδίκηση και γι' αυτό παντρεύεται τον γιο αυτού που πιστεύει πως είναι ο δολοφόνος του: του Λουδουβίκου ΣΤ' του Παχέος, βασιλιά της Γαλλίας.

Στη διάρκεια της γαμήλιας τελετής, ο Λουδοβίκος πεθαίνει με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Η Ελεονώρα, με τη συνδρομή των γάτων της Ακουιτανίας —των επικών κατασκόπων του δουκάτου—, θα προσπαθήσει να ανακαλύψει ποιον ευνοεί η στέψη δυο άπειρων παιδιών στον θρόνο...

Ένα καθηλωτικό ιστορικό θρίλερ που διατρέχει έναν αιώνα γεμάτο βεντέτες, αιμομιξίες και πολέμους. Κι ένα σκοτεινό μυστήριο γύρω από τρεις ζωές που θα σφυρηλατήσουν το μέλλον αυτού που σήμερα ονομάζεται Ευρώπη.

Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗΣ
ΤΡΙΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ!

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**
www.psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 25481

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ